

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Leden ICBR

DG Overheidsorganisatie

Contactpersoon
5.1.2e

Datum
15 december 2020

Bijlage(n)
1. Lijst cruciale beroepen

memo

Bespreekpunten n.a.v. lockdown

Bespreekpunten n.a.v. lockdown ICBR 15 december 2020 **Inleiding**

De volgende onderwerpen vragen n.a.v. de persconferentie van 14/12 om aandacht in de ICBR-vergadering van 15/12. Voor deze onderwerpen is al aandacht in de rijksbrede richtlijnen, op sommige onderwerpen kunnen de afspraken die in maart/april van dit jaar zijn gemaakt (n.a.v. de 'intelligente lockdown') herleven.

1. cruciale functies binnen de Rijksdienst en het recht op noodopvang; 2. medewerkers met niet-zelfstandige kinderen en verlenen bijzonder verlof met behoud van maandinkomen ('Afwegingskader personeel'); 3. gevolgen openbaar vervoer (OV) en het reizen van medewerkers in cruciale functie; 4. afweging sluiten of openhouden van Rijkskantoren

1. Cruciale functies binnen de Rijksdienst en het recht op noodopvang

Scholen in het basis- en voorgezet onderwijs en instellingen voor mbo, hbo en wetenschappelijk onderwijs zijn fysiek gesloten van woensdag 16 december tot en met tenminste 17 januari. Ook de kinderopvang (en de naschoolse opvang) is gesloten. Kinderen van ouders met een *cruciaal beroep* kunnen wel naar het basisonderwijs of de kinderopvang. Opnieuw lijkt 'goed vertrouwen' het uitgangspunt (i.e. er is geen bewijs van een cruciale functie nodig). Net als in maart/april van dit jaar wordt er voor het recht op noodopvang dus aangesloten bij het al dan niet hebben van een *cruciaal beroep*. Het Rijk valt onder de bekende definitie: *"noodzakelijke overheidsprocessen (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen), bijvoorbeeld betalen uitkeringen en toeslagen, burgerzaken, consulaten en ambassades, justitiële inrichtingen en forensische klinieken."*

In maart/april is er een lijst met cruciale functies binnen het Rijk opgesteld, zie de separaat toegestuurde Bijlage. Uitgangspunt is en blijft dat Rijksonderdelen zelf intern bezien en bespreken welke processen en functies er in de *huidige omstandigheden c.q. maatregelen* noodzakelijk zijn. Uitgangspunt is in de huidige omstandigheden ook dat enkel

Datum
15 december 2020

medewerkers met een cruciale functie naar de werkplek komen en alleen als dit voor de uitvoering van de functie strikt noodzakelijk is.

Beslispunt: wil ICBR opnieuw bijgevoegd overzicht van cruciale functies binnen het Rijk als uitgangspunt nemen voor 'werken op de werkplek' en het recht op noodopvang?

2. Medewerkers met niet-zelfstandige kinderen en verlenen bijzonder verlof met behoud van maandinkomen

In de rijksbrede richtlijnen was, n.a.v. de sluiting van scholen en kinderopvang ten tijde van de intelligente lockdown, het 'Afwegingskader personeel' opgenomen (zie Bijlage in deze nota). Kern van deze rijksbrede afspraak is dat aan medewerkers met niet-zelfstandige kinderen, die geen recht hebben op noodopvang en waar geen opvang voor geregeld kan worden binnen de gezins- of familiesfeer, door de leidinggevende bijzonder verlof met behoud van maandinkomen toegekend *kan* worden. ICOP heeft dit najaar aangegeven dat deze afspraak opnieuw moet herleven indien de scholen in het PO en VO en/of de kinderopvang vanuit de Rijksoverheid worden gesloten.

NB:

- De rijksbrede richtlijnen worden gepubliceerd op Rijksportaal, gemaakte afspraken zijn dus voor medewerkers in te zien. Uiteindelijk is het aan leidinggevendenden om met medewerkers concrete afspraken te maken;
- bij toekenning van bijzonder verlof met behoud van maandinkomen stopt de opbouw van compensatieverlof na vier weken.

Beslispunt: stemt ICBR in met het opnieuw invoeren van het 'Afwegingskader personeel', waarvan het uitgangspunt is dat aan medewerkers in een niet-cruciale functie die de zorg hebben voor niet-zelfstandige kinderen bijzonder verlof (met behoud van maandinkomen) *kan* worden verleend?

3. Gevolgen openbaar vervoer (OV) en het reizen van medewerkers in cruciale functies

Het openbaar vervoer is enkel beschikbaar voor 'noodzakelijke reizen'. Het OV lijkt (voldoende) beschikbaar te blijven voor woon-werkverkeer voor medewerkers met een cruciale functie. Momenteel geldt de rijksbrede afspraak dat indien een medewerker niet met het OV *wil* reizen, hij/zij 0,09 per kilometer + een vergoeding van gemaakte parkeerkosten kan declareren (via P-Direkt) bij woon-werkverkeer met een eigen motorvoertuig. Inschatting is dat er geen aanvullende maatregelen/afspraken nodig zijn.

Datum
15 december 2020

4. Afweging sluiten of openhouden van Rijkskantoren

Wens is dat de bezetting van de Rijkskantoren (verder) daalt als gevolg van de maatregelen. In de rijksbrede richtlijnen is het *'Afwegingskader besluiten open houden of sluiten van een rijkskantoor'* opgenomen. De komende dagen wordt er door DG00 in overleg met de CDV's bezien wat de maatregelen betekenen voor de Rijkskantoren.

Datum
15 december 2020

Bijlage – Afwegingskader personeel

In verband met het besluit van het kabinet van 14 december 2020 om alle scholen (en de kinderopvang) te sluiten, ontstaat een nieuwe situatie die gevolgen heeft voor de inzet van het personeel binnen de sector Rijk. Onderstaand afwegingskader is opgesteld voor de inzet van het personeel binnen de sector Rijk.

Het uitgangspunt is dat ouders in een cruciale beroepsgroep kunnen blijven werken. Als in een gezin één ouder een cruciaal beroep uitvoert, is het verzoek om zelf de kinderen op te vangen als dat kan. Als dat niet lukt, kan er een beroep worden gedaan op de school en/of kinderopvang (dagopvang, BSO, gastouderopvang). Het is geen harde eis dat beide ouders in een cruciale beroepsgroep werken. Er moet opvang zijn zodat mensen met cruciale beroepen aan het werk kunnen blijven.

Het afwegingskader is erop gericht dat wordt gezocht naar mogelijkheden dat medewerkers zoveel mogelijk hun werkzaamheden uitvoeren. Gelet op de bijzondere omstandigheden van deze situatie, is de richtlijn dat medewerkers met kinderen, die niet zelfstandig thuis kunnen zijn, door de werkgever worden ondersteund. Leidinggevendenden kunnen deze medewerkers bijzonder verlof toekennen voor deze situatie, zodat deze medewerkers voor de opvang van kinderen, die niet zelfstandig thuis kunnen blijven, geen vakantie of verlof hoeven op te nemen.

Er is een lijst vastgesteld van processen die onderdeel zijn van cruciale beroepen in Nederland.¹ Voor medewerkers in deze processen geldt dat er opvang voor kinderen door de onderwijsinstellingen en kinderopvangorganisaties moet worden verzorgd. Er wordt van uitgegaan dat van deze opvang gebruik wordt gemaakt. Voor die medewerkers geldt onderstaand afwegingskader niet. In Bijlage 2 is een verduidelijking van het recht op nood(kinder)opvang opgenomen en hetgeen dit betekent voor de sector Rijk.

Deze maatregelen gelden vooralsnog tot en met zondag 17 januari 2021.

Voor de toepassing van dit afwegingskader gelden de volgende **definities**:

Kinderen die niet zelfstandig thuis kunnen zijn: minderjarige kinderen die redelijkerwijs niet voor zichzelf kunnen zorgen.

Cruciale functies: de functies waarvan de organisatie heeft bepaald dat deze vitaal zijn in het kader van de continuïteit van de sector Rijk.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/cruciale-beroepen>

Datum
15 december 2020

Mw in cruciale functie zonder kinderen danwel met kinderen die zelfstandig thuis kunnen zijn	Mw in cruciale functie met kinderen die niet zelfstandig thuis kunnen zijn	Mw zonder cruciale functie zonder kinderen danwel met kinderen die zelfstandig thuis kunnen zijn	Mw zonder cruciale functie met kinderen die niet zelfstandig thuis kunnen zijn
<p>Werkt</p> <p>Indien nodig doet leidinggevende beroep om meer te werken of taken over te nemen.</p>	<p>Kan de zorg (deels) worden overgenomen door partner/anderen?</p> <p>Nee? Leidinggevende maakt afspraken over bijzonder verlof</p> <p>Ja? (zoveel mogelijk) werken</p>	<p>Werkt thuis</p> <p>Indien nodig doet leidinggevende beroep om meer te werken of taken over te nemen.</p>	<p>Werkt thuis</p> <p>Kan de zorg (deels) worden overgenomen door partner/anderen?</p> <p>Nee? Leidinggevende maakt afspraken over bijzonder verlof</p> <p>Ja? (zoveel mogelijk) werken</p> <p>Indien nodig doet leidinggevende beroep om meer te werken of taken over te nemen.</p>

Continuïteit van de organisatie

26 maart 2020

Rijksorganisaties hebben kritieke processen die niet mogen uitvallen. Uiteraard is elk dienstonderdeel binnen het Rijk zelf verantwoordelijk voor de specifieke kritieke processen binnen de eigen organisatie. Zij zijn het beste in staat deze afweging voor continuïteit te maken en zij informeren hun ambtelijke top van het departement over dit besluit. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor het opstellen van een actueel continuïteitsplan. In dit plan is speciale aandacht voor kritieke functies en bedrijfsprocessen.

Het is van belang dat dienstonderdelen zicht hebben op de gevolgen van (eventueel grote) uitval van medewerkers, welke kritische processen daarmee onder druk komen te staan en welke maatregelen/keuzes nodig zijn om dit te voorkomen. Het dienstonderdeel dient te beschikken over processen en welke personen (naam, functie en bereikbaarheidsgegevens) betrokken moeten worden wanneer deze kritieke situatie zich voordoet.

Dit document heeft tot doel een opsomming van z.g. vitale Rijksprocessen vast te stellen in geval van een 'lock-down'.

Cruciale processen - Invulling voor sector Rijk

In het overzicht van cruciale beroepen (en vitale processen) tijdens de COVID-19-uitbraak is ook het overheidspersoneel benoemd.

"Noodzakelijke overheidsprocessen (Rijk, provincie en gemeente), bijvoorbeeld betalen uitkeringen en toeslagen, burgerzaken, consulaten en ambassades, justitiële inrichtingen en forensische klinieken"

De organisaties bepalen zelf wat de kritieke processen zijn die niet mogen uitvallen en zijn hiervoor eindverantwoordelijk en zij stellen hiervoor ook een actueel continuïteitsplan op en bepalen dus ook uiteindelijk de cruciale beroepen bij hun eigen organisatie.

Bij de sector Rijk kan in de huidige crisissituatie bij noodzakelijke overheidsprocessen worden gedacht aan de volgende cruciale beroepen:

1. Het **openbaar bestuur** mag niet uitvallen. Het vertrouwen van burgers in de overheid mag niet worden geschaad. De overheid heeft tot taak maatschappelijke onrust te voorkomen. Bij uitval of afwezigheid van dossierhouders blijft behoefte bestaan aan:
 - advisering en ondersteuning van de politieke en ambtelijke leiding bij de voorbereiding van de ministerraad en onderraden en de crisisstaf;
 - beleidsprocessen gerelateerd aan de COVID-19 crisis (bijv. beleid op lijkbezorging / uitvaartverzorging)
 - secretariaat voor de politieke en ambtelijke leiding;
 - coördinatie van parlementaire aangelegenheden (o.a. Kamervragen);
 - woordvoering, communicatie en (pers)voorlichting;
 - wetgevingsprocessen en de publicatie daarvan (noodwetgeving, uitbreiding bevoegdheden etc)

2. **Uitvoeringsprocessen** verband houdende met de uitvoering van wettelijke taken. Voor diverse wettelijke taken geldt dat ze niet kunnen worden opgeschort. Denk aan inzet bij personeels-, gebouw- en objectbeveiliging van het Rijk, Justitiële inrichtingen en forensische klinieken, Douane, Rijkswaterstaat, etc. (Bijlage 1)

3. Tijdens een pandemie moeten **inkomens-, uitkering- en loondoorbetaling** gegarandeerd kunnen worden. Deze processen van inkomensvoorziening door de uitkeringsinstanties UWV, SVB, CAK, Belastingdienst, P-direkt en vergelijkbare instellingen.

4. **Bedrijfszorgprocessen**

Er is extra inzet nodig op het gebied van Arbo- en verzuimbeleid (bedrijfszorg). Bedrijfsartsen en arbo- en zorgmedewerkers van de overheid. Elke werkgever heeft immers de zorg voor het personeel. Volledigheidshalve vallen andere p-taken, zoals bijvoorbeeld opleidingen, hier niet onder.

5. **Processen ter bestrijding van de crisis**

Het dienstonderdeel moet kunnen blijven functioneren als alles draait om crisis-beheersing. Het gaat om medewerkers die deel uit maken van de crisisorganisatie van alle dienstonderdelen.

6. **Informatievoorziening** rijkspersoneel en management

Het gaat hier om bezetting van call centre's en frontoffice activiteiten om management, medewerkers en burgers te informeren.

7. **Faciliterende cruciale processen**

Het gaat hier om een breed scala aan functionarissen gericht op de operationele uitvoering ten behoeve van het vastgoed van het Rijk en Defensie en het in gebruik houden van cruciale rijks panden/complexen, het verhelpen van ernstige storingen, noodzakelijk onderhoud i.v.m. veiligheid, het aannemen van storingsmeldingen (storingstelefoon) en toezicht houden.

Dit betekent dat een aantal partijen fysiek toegang tot de panden/complexen moet houden, met name aannemers/leveranciers, installatieverantwoordelijken en technisch adviseurs/specialisten, en de Storingsdienst van Defensie. Daarnaast gaat het om noodzakelijke Bedrijfshulp Verlening (BHV), ambtelijk en politiek personenvervoer, koeriersdiensten, inkoop en de betaalfunctie van de overheid.

8. **ICT-processen**

Om rijksambtenaren in staat te stellen (ook thuis) te kunnen blijven werken, is het borgen (functioneren en informatieveiligheid) van de werkprocessen gerelateerd aan de continuïteit van ICT (infrastructuur en applicaties), CISO's en SOC's en de functies die de continuïteit van de datacenters moeten waarborgen;

9. **Inspectie en -toezicht**

Veel reguliere processen vallen geheel of gedeeltelijk stil en daarmee ook de noodzaak tot inspectie en toezicht, echter urgente toezichttaken die niet kunnen worden en de uitvoering van inspectie- en toezichttaken met betrekking tot crisisbeheersing en/of het verlenen van ontheffingen (voedselketen, transport etc)

10. Wetgevende macht

De Eerste en de Tweede Kamer hebben aangegeven zelf de agenda te bepalen en zowel senatoren als Tweede Kamerleden en hun ondersteunend personeel van de griffies, als onderdeel van de wetgevende macht, eveneens een cruciaal proces zijn (noodwetgeving etc.).

11. Processen samenhangende met de verantwoordelijkheid van **Koninkrijksrelaties**
De crisisorganisatie voor Caribische delen van Koninkrijk, Dienstverlening door SSO-CN, de Rijksdienst voor CN en de Vertegenwoordiging van Nederland op de eilanden Aruba, Curacao en St.Maarten.

12. Inlichtingen en veiligheidsdiensten

Processen verband houdende met de Nationale veiligheid, de bescherming van de veiligheid van Nederland (zoals AIVD)

13. Voor het **ministerie van Defensie** geldt dat de Krijgsmachtonderdelen onder de vitale infrastructuur vallen en de cruciale processen van het Bestuursdepartement onder de bovenstaande categorieën zijn gedekt"

14. Rekenkamer

Als ik deze lijst doorkijk zou overwogen moeten worden of de Algemene Rekenkamer, en overigens ook de andere Hoge Colleges van Staat, RvS en NO, meegenomen zou moeten worden bij categorie 1. Voor de Rekenkamer geldt in zekere zin ook categorie 9. Ter ondersteuning / inspiratie verwijs ik naar een overzicht van de Wereldbank: *The supreme auditing institution (SAI) needs to stand ready*.

https://blogs.worldbank.org/governance/getting-government-financial-management-systems-covid-19-ready?cid=SHR_BlogSiteShare_EN_EXT

15. **Relatie bedrijfsleven** gerelateerd aan cruciale processen Rijk:
Ook medewerkers, die extern worden ingehuurd, kunnen bij de sector Rijk essentieel zijn voor continuïteit van de kritische processen en in dat kader een cruciaal beroep hebben. Bijvoorbeeld: Externe leveranciers zoals Service providers en eigenaren van datacenters, die de ICT en applicaties t.b.v. de cruciale processen in de lucht houden. Deze mensen moeten zich tijdens een verdergaande lock-down kunnen verplaatsen als dat nodig is, om verstoringen in systemen te kunnen oplossen.

16. De Input van cruciale processen met het **Ministerie van Financiën**, zijn reeds in uw bezit.

Bijlage 1

Uitvoeringsprocessen verband houdende met de uitvoering van wettelijke taken Voor diverse wettelijke taken geldt dat ze niet kunnen worden opgeschort. Denk aan inzet bij personeels-, gebouw- en objectbeveiliging van het Rijk, Justitiële inrichtingen en forensische klinieken, Douane, Rijkswaterstaat, etc. Alle departementen hebben hun continuïteitsplan vorige week aangeleverd bij het NCC en om een indicatie te geven (dus niet uitputtend) verwijzen departementen daarnaar.

Hieronder is (nogmaals niet uitputtend) een overzicht voor Uitvoerende diensten:

Ministerie van VWS op diverse locaties:

Dopingautoriteit: 2 fte (Capelle a/d IJssel)

Nederlandse Zorg Autoriteit: 15 fte (Utrecht)

Centraal Administratie Kantoor: 462 fte (betaalfunctie- bevoorschotting WLZ) op 2 lokaties (Den Haag/Amsterdam Schiphol)

Intravacc: 100 fte in labs (Bilthoven)

CBG: 5 medewerkers ICT en post 2 x per week; 3 fte max 4 dagen/maand inhoudelijke functies, 2 fte collegevoorzitter en secretaris: 5x/maand (Utrecht)

CIBG: 32 fte in de Hofstoren

CIZ: 10 fte op hoofdkantoor in Utrecht, op regiokantoren geen aanwezigheid.

ZONMW: 1x /week kort aanwezig ivm ophalen back up harde schijven (locatie Den Haag)

ZINL: postmedewerkers 2 fte (Diemen)

Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd: 30 fte (Utrecht)

RIVM: 350 fte (Bilthoven)

Ministerie van BZK:

DG Overheidsorganisatie	<ul style="list-style-type: none"> - Crisisteam Rijksbrede Coördinerende taak - Pensioenonderhandelingen - Rijks BVA (IFHR) - CIO Rijk - Continuïteit BP, BSN, DigiD en EHerkenning - Continuïteit uitgifte paspoorten
DGKR	<ul style="list-style-type: none"> - (Crisis)coördinatie voor Caribische delen van Koninkrijk - Dienstverlening door SSO-Caribisch Nederland (BZK) verantwoordelijk - Rijksdienst voor Caribisch Nederland (Div ministeries verantwoordelijk) - Vertegenwoordiging van Nederland op de eilanden Aruba, Curacao en St-Maarten
DG Koninkrijksrelaties	<ul style="list-style-type: none"> - Crisiscoördinatie voor Caribische delen van Koninkrijk (zie tabblad)
Rijksdienst voor Identiteitsgegevens	<ul style="list-style-type: none"> - Basisregistraties personen en organisaties Digitale overheidsprocessen - Interconnectiviteit (transactie-infrastructuur voor informatie uit basisregistraties) - Elektronisch berichtenverkeer en informatieverschaffing aan burgers - Identificatie en authenticatie van burgers en bedrijven
Logius	<ul style="list-style-type: none"> - Alle werkzaamheden van Logius vallen onder vitale processen

AIVD	<ul style="list-style-type: none">- Inlichtingen voor de a- en d-taak- Dreigingsproducten in het kader van de c- en e-taak- Veiligheidsonderzoeken (b-taak) en naslagen (f-taak)
-------------	--